

IZLET TEŽKIH INVALIDOV V STRUNJAN IN ŠE KAJ O NJIH DRUŠTVU

Društvo invalidov Moste-Polje je 25. septembra organiziralo enodnevni izlet v Strunjan, ki je bil brezplačen za vse stoodstotne invalide in za njihove spremljevalce. Izleta se je udeležilo 98 invalidov, med njimi celo 40 takih, ki se brez invalidskega vozička ne morejo gibati.

Vse priprave za ta izlet so bile usmerjene v to, da čimveč brez vozička nepremakljivih invalidov vsaj za dan odpeljemo iz njihovih domov in jim pokažemo lepote Slovenskega Primorja, katerih nekateri niso imeli priložnosti občudovati že lep čas ali pa celo nikoli. Peljali smo jih v Portorož, Bernardin, na Beli križ in v Strunjan. Tam smo ostali ves dan in bili deležni vsega gostoljubja doma ZVVI, kjer so poskrbeli tudi za razvedrilo in za športno rekreacijo v olimpijskem bazenu in na 4-steznem avtomatskem kegljišču. Kdor pa se za to ni ogrel ali pa mu je bilo zaradi njegove invalidnosti onemogočeno, si je lahko privoščil partijo šaha ali šel na sprehod ob obali, ki je prav tu zelo lepo in primerno urejena za odhod z vozički, ker ni nikakršnih pragov in stopnic, ki so dostikrat nepremagljiva ovira za težke invalide. Seveda je bilo poskrbljeno tudi za prehrano. Že v avtobusu smo dobili lepo pakirano in obilno mali-

ali so člani društva invalidov ali ne. V ta namen smo odborniki obiskali prek 60 od 82 težkih invalidov, da bi jih vsaj za dan odtrgali iz njihove enolične vsakdanjosti. Presenečeni smo bili, ko smo pri nekaterih kljub vsemu prigovarjanju in razlaganju naleteli na odpor. Ko smo se pozanimali za vzroke, smo po njihovih besedah prišli do spoznanja, da se že leta nihče ni zanimal zanje kaj šele da bi jih kdo kam povabil. Tako so se ti ljudje popolnoma zaprli med svoje zidove; sedaj pa, ko je naše društvo prebilo ta led, naletimo večkrat na besede, češ KAJ BOM PA TAM POČEL?, KAJ PA BOSTE Z MANO, SAMO V NAPOTO VAM BOM! in podobno. Upamo, da bomo naslednjic uspeli pritegniti še preostalih

trov. Že lani je naše društvo zaprosilo vse KS v naši občini, naj nam dajo spiske vseh ulic, naselkov in vasi, da bi lahko poskrbeli tudi za invalide, ki nimajo statusa invalida; tega imajo namreč invalidi, ki so invalidni od rojstva ali pa zaradi kakršnegakoli drugega vzroka in niso bili nikoli zaposleni. Prav ti pa so najbolj potrebni naše in širše družbene pomoči. Od 17 KS v naši občini pa se jih je na naš dopis odzvalo samo 8, kar kaže na veliko nerazumevanje in neresnost pri reševanju perečih problemov invalidov. Od 8 KS pa nam samo KS Nove Jarše daje tudi finančno podporo, ki smo jo še kako potrebni. Društvo invalidov Moste — Polje organizira vsako leto tudi proslavo ob mednarodnem dnevu invalidov. Lani smo jo s kulturnim sporedom organizirali v domu Hrušica — Fužine in udeležilo se je več kot 300 udeležencev. Letos je društvo organiziralo šahovsko tekmovalstvo za ljubljanska društva invalidov. Naši člani se kljub invalidnosti udeležujejo tudi vseh drugih manifestacij v Ljubljani in Sloveniji, tako pohoda Ob žici partizanske Ljubljane, proslav in obletnic pomembnejših dogodkov itd. Društvo invalidov Moste-Polje pa tudi drugače skrbi za svoje člane. Pomaga jim pri zaposlovanju ali prekvalifikaciji, pri reševanju stanovanjskih in pravnih problemov (npr. v zvezi z invalidnino), pri urejanju tuje pomoči, z zahtevki za nadomestilo izgubljenega zaslužka pri prekvalifikaciji idr. Da bi delalo čim učinkovitejše in bilo čimbolj v pomoč svojim članom, sodeluje društvo z občinskim sindikalnim svetom, s centrom za socialno delo, z RK, s skupnostjo invalidskega pokojninskega zavarovanja SRS in z občinsko skupnostjo socialnega skrbstva kjer ima tudi svojega delegata. Sodelovanje je na zadovoljivi ravni, čeprav bi se dale nekatere reči bolj in hitreje rešiti.

Ob letošnjem praznovanju občinskega praznika je prejel predsednik društva invalidov Moste-Polje občinsko priznanje, ki ni priznanje samo njemu, temveč celotnemu društvu za njegovo delo.

Poleg finančnih težav, ki najbolj tarejo društvo in onemogočajo še boljše in učinkovitejše izpolnjevanje delovnih programov, društvo ovira pri njegovem delu pomanjkanje društvenih prostorov. Sedaj je društvo gost KS Moste in kljub njihovem vsestranskemu razumevanju imamo na razpolago prostor, ki ga uporabljajo še štiri DPO, tako da ga imamo za društveno delo na razpolago le ob sredah popoldne. Društvo je sedaj edino od tovrstnih društev v Ljubljani, ki nima rešenega tega problema in ne more razumeti, kako da ni mogoče preskrbeti društvenega prostora za tako humano in poleg tega še za brezplačno delo, ki ga opravljajo. Upamo, da bomo v bližnji prihodnosti ob boljšem razumevanju DPS in DPO le prišli do prostorov, kjer bomo lahko nemoteno opravljali svoje delo.

Predsednik društva invalidov
IVAN PUŠNIK

ODGOVOR NA VPRAŠANJE KRAJANOV

V zvezi z vprašanjem na zboru občanov glede zbranih in porabljenih sredstev za spremljajoče objekte v krajevni skupnosti Polje vas obveščamo o naslednjem:

1) Podjetje »OBNOVA« je v letih 1974, 1975 in 1976 nakazalo iz svojega dohodka skupno 1.142.868,00 din, kar predstavlja 2% od vrednosti stanovanj, zgrajenih v krajevni skupnosti Polje. Zbrana sredstva ne vplivajo na ceno kv. m stanovanjskih površin, ker se izvajalci gradenj zavežejo s pogodbo, da sredstva nakazujejo iz svojega dohodka.

2) Do sedaj zbrana sredstva iz dohodka gradbenih podjetij v naši občini so bila namenjena izključno za kritje dela obveznosti občine do izgradnje objektov iz samoprispevka I, manjši del pa tudi za vzdrževanje šol in VVZ. Deloma smo krili potrebe na tem področju tudi iz proračunskih sredstev, ker navedena sredstva niso zadoščala.

3) Do sedaj zbrana sredstva so bila v celoti porabljena za pridobitev zemljišča, ureditev komunalnih naprav in zunanjo ureditev za osnovno šolo Ljubljana-Polje, podružnično šolo Zadobrova. Navedena investicija je skupno stala 1.243.012,00 din. Nadalje bo potrebno v prihodnjem letu zagotoviti še sredstva za zemljišče in komunalno urejanje za vzgojnovarstveni zavod ob Rjavi cesti v višini ca. 1.600.000,00 din, ker se ta objekt gradi še po programu iz samoprispevka I.

VODJA SLUŽBE ZA DRUŽBENE
DEJAVNOSTI
CIRIL UDOLVIČ

PISMA NAŠIH BRALCEV

SAMO PRIZIDEK ZDRAVSTVENEMU DOMU MOSTE NE BO DOVOLJ

Z zanimanjem sem prebral v prejšnji številki NS članek, s katerim so seznanjeni občani z nameranim povečanjem sedanjega ZD Moste. Članek je bil tudi dokumentiran s statističnimi podatki, iz katerih je vsakdo lahko razumel, da je bil sedanji ZD premajhen že tedaj, ko je bil odprt, kaj šele danes, ko se je področje, za katero dela, demografsko nesluteno povečalo do mej, da tudi dva taka domova najbrž ne bi zmogla nuditi zadostne in kvalitetne pomoči vsem občanom Most, Kodeljevega in novega Štepanjskega naselja, ki raste iz dneva v dan.

Glede na tako stanje in še ne tako oddaljeno perspektivo, kar se tiče naseljevanja tega območja, sem se pozanimal, za kakšno povečanje sedanjega ZD gre. Zvedel sem, da ni predviden dvig celotnega poslopja za nadstropje, temveč le skromen prizidek, ki ne bo kdo ve koliko pripomogel k sedanji nezadostnosti zdravstvenega doma, pa še s tem prizidkom lahko računamo komaj čez kaki dve leti.

Iz lastne izkušnje vem, da so čakalnice splošnih zdravnikov že od nekdaj prenapolnjene; še slabše je pri zobozdravstvenih ter pediatrih. Vseh treh »žarišč« gneče ne bo odpravil noben prizidek in vprašanje je, če bi jo tudi nadzidava vsega trakta, saj stoji zdravstveni dom nekako od rok ne le Kodeljevemu, temveč še bolj vedno večjemu Štepanjskemu naselju, katerega ime že samo pove, da bi tja spadal samo zanje in okolne vasi poseben zdravstveni dom.

S tem sem pa tudi že odgovoril na vprašanje, ki se je ponujalo kar samo od sebe: Kaj storiti, da bi bil pritisk na sedanji edini ZD v Mostah čimprej odpravljen?

Štepanjsko naselje s Štepanjo vasjo ter okolnimi vasi in mogoče celo delom Kodeljevega terja prav gotovo svoj zdravstveni dom z vsemi ordinacijami in tudi s svojim laboratorijem. Zato na tem mestu apeliram na krajevno skupnost Kodeljevo (in morda še na kako KS), naj takoj in neodložno začne ukrepati, da se na območju Štepanjskega naselja dobi lokacija in začne raje zidati nov ZD, kajti prizidek sedanjemu ne bo rešil niti toliko pritiska, da bi do zdravstvene nege prišli »stari« občani Most, Zelene jame in Kodeljevega, povzročil pa bo zagotovo to, da se bo vprašanje zidave novega zdravstvenega doma najprej odložilo, potem pa po stari navadi iz leta v leto odlagalo.

Smo pred odločanjem o drugem ljubljanskem samoprispevku občanov in mislim, da bi bilo prav, če bi se že ob tej priložnosti nakazala potreba graditve novega zdravstvenega doma v Štepanjskem naselju ter tako občanom Most kot terapevtom omogočilo človeka vredno zdravstveno varstvo.

VOJIN GORŠIČ
Kodeljevo

NOVE OSNOVNE ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV

Občinska konferenca ZKS Ljubljana Moste-Polje je na svoji 11. seji 26. oktobra sprejela sklep o ustanovitvi naslednjih osnovnih organizacij ZK:

- OŠ Karla Destovnika-Kajuha, Štepanjsko naselje,
- KS Hrušica,
- VVZ Kodeljevo,
- VVZ Angele Očepek.

S tem sklepom je občinska konferenca ZKS storila nov korak pri uresničevanju kongresnih sklepov in sklepov 5. seje CK ZKS kot tudi sklepov svoje 9. seje, da je potrebno še v tem letu ustvariti možnosti za organizirano delovanje komunistov v vseh samoupravnih skupnostih — KS, TOZD in drugih delovnih skupnostih. Komisija za organiziranje in razvoj ZK pri komiteju občinske konference ZKS je ugotovila, da so v navedenih samoupravnih skupnostih dane vse možnosti za ustanovitev osnovnih organizacij in s tem za organizirano delovanje komunistov.

DINO KODARIN

ŠMARTNO

Zbor občanov krajevne skupnosti Šmartno je 24. oktobra po živahni razpravi o predlogu II. samoprispevka za sofinanciranje enotnega programa ljubljanskih občin za gradnjo VVZ, osnovnih šol, zdravstvenih objektov in domov za starejše občane sprejel sklep o sprejetju drugega samoprispevka.

O II. samoprispevku so razpravljale tudi družbenopolitične organizacije in je med njimi KK SZDL na svoji seji 13. oktobra pozvala svoje občane, da 21. septembra glasujejo in podprejo drugi samoprispevek. Poudarjeno je bilo, da je le v slogi moč in da enotni kot doslej premagamo vse težave.

Prav taki so sklepi in priporočila društev in klubov v naši krajevni skupnosti.

V razpravah se je pokazala visoka zavest naših občanov — tako kot vedno poprej ob takih in podobnih, za skupnost koristnih odločitvah. Povsod je prevladala enotna misel vseh prisotnih, da je sklep o sprejetju II. samoprispevka pravilen.

Tudi analiza in ocena vodilnih delavcev v krajevni skupnosti govori, da ne bo v naši krajevni skupnosti občana, ki ne bi svojo dolžnost na dan referenduma opravil že v dopoldanskih urah.

Na osnovi razprav in analiz o drugem samoprispevku pozivajo krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije in društva vse občane, da se 21. novembra udeležimo referenduma vsi kot eden že v dopoldanskih urah.

TAJNIK KS ŠMARTNO
ROKO MARTINČIČ

Nekateri invalidi so prvič videli morje in občutili morskno klimo. Povsem naravno je, da si tega še želijo in da jim bo društvo to tudi omogočilo

co, ki so jo za nas poklonile poslovalnice Mercatorja v Polju in Zalogu; naj se jim tudi to pot v imenu vseh udeležencev lepo zahvalimo. Ob prihodu v Strunjan pa nas je že čakala topla malica. Ob 14. uri je bilo kosilo, ob odhodu pa še hladni narezek, ki je, kljub obilnosti vseh obrokov, vsem prijal.

V Ljubljano smo se vrnili ob 20. uri in tako zaključili res enkratno doživetje. Poslovili smo se ob željah vseh, da se v bližnji prihodnosti zopet srečamo.

Zahvalili bi se radi zdravstvenemu domu Moste-Polje, ki nam je za ta izlet na našo prošnjo dal dve simpatični medicinski sestri, ki sta skrbeli tako za pomoč udeležencev kot za njihovo razvedrilo. Enako zahvalo tudi študentki medicinske šole Niki za pomoč.

Kljub zelo uspešnemu izletu, pa nam žal ni uspelo izpolniti naše največje želje, da bi se z nami odpeljali res vsi težki in na vozičke navezani invalidi naše občine, ne glede na to,

30 težkih invalidov, ki tokrat niso šli z nami. Zato smo tudi priredili zbirališče in sta avtobusa izpred občinske skupščine Moste-Polje odpeljala še v Polje, v Zalog, na Vevče, v Sostro, v Zeleno jamo in v Nove Jarše in šele od tam na morje.

Ta izlet je bila samo ena od dejavnosti društva invalidov Moste-Polje, ki deluje šele dobri dve leti. V tem času je društvo težilo predvsem za tem, da bi zbralo kar največ članov; sedaj jih je 430, od katerih pa jih le del aktivno dela, čeprav bi bilo zaželeno, da bi bilo le-teh čimveč. Stremimo za tem, da bi bil v vsaki krajevni skupnosti po en naš poverjenik. To bi povečalo našo učinkovitost na celotnem področju občine, saj so nekateri kraji oddaljeni od občinskega centra tudi po več deset kilome-

NOVI OTROŠKI DISPANZER

Krajani Novih Jarš že uporabljajo novi otroški dispanzer, ki so ga slovesno odprli 1. oktobra. Dolgoletne želje so se uresničile, prizadevanja krajevne skupnosti so obrodila sad. Lahko celo rečemo, da je to sad odličnega sodelovanja med KS in delovno organizacijo GRADIS. Slednji je finančno pripomogel, da je KS dobila trisobno stanovanje, katerega je opremil zdravstveni dom Ljubljana. V ambulanti prejema zdravniške usluge vsak dan okrog 40 otrok. (Foto: Nuša Javornjak)